

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny Historia – klasa VIII

	Zagadnienia, materiał nauczania	Wymagania na poszczególne oceny				
		dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
ROZDZIAŁ I: II WOJNA ŚWIATOWA						
1. Napaść na Polskę	1. Niemieckie przygotowania do wojny 2. Polacy w przededniu wojny 3. Wybuch wojny 4. Przebieg walk 5. Napaść sowiecka 6. Zakończenie walk i bilans wojny obronnej	<i>Uczeń:</i> – wyjaśnia znaczenie terminu: wojna błyskawiczna (Blitzkrieg) – zna daty: agresji Niemiec na Polskę (1 IX 1939), wkroczenia Armii Czerwonej do Polski (17 IX 1939) – identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Józefa Stalina – wymienia etapy wojny obronnej Polski – wyjaśnia przyczyny klęski Polski	<i>Uczeń:</i> – wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa graniczna, „dziwna wojna”, internowanie – zna daty: bitwy o Westerplatte (1–7 IX 1939), wypowiedzenia wojny Niemcom przez Francję i Wielką Brytanię (3 IX 1939), kapitulacji Warszawy (28 IX 1939) – identyfikuje postacie: Henryka Sucharskiego, Edwarda Rydza-	<i>Uczeń:</i> – wyjaśnia znaczenie terminów: „polskie Termopile”, Korpus Ochrony Pogranicza (KOP) – zna daty: bitwy nad Bzurą (9–22 IX 1939), ewakuacji władz państwowych i wojskowych z Warszawy (6/7 IX 1939), internowania władz polskich w Rumunii (17/18 IX 1939), kapitulacji pod Kockiem (6 X 1939)	<i>Uczeń:</i> – wyjaśnia znaczenie terminów: prowokacja gliwicka, Grupy Specjalne (Einsatzgruppen) – zna daty: prowokacji gliwickiej (31 VIII 1939), kapitulacji Helu (2 X 1939), – identyfikuje postacie: Franciszka Dąbrowskiego, Józefa Unruga, Tadeusza Kutrzeby – porównuje plany Polski i Niemiec przygotowane na wypadek wojny	<i>Uczeń:</i> – ocenia postawę aliantów zachodnich wobec Polski we wrześniu 1939 r. – ocenia postawę władz polskich we wrześniu 1939 r.

		we wrześniu 1939 r.	<p><i>Śmigłego, Stefana Starzyńskiego</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie kierunki uderzeń armii niemieckiej i sowieckiej – charakteryzuje etapy wojny obronnej Polski – opisuje przykłady bohaterstwa polskich żołnierzy – przedstawia przykłady zbrodni wojennych dokonanych przez Niemców w czasie wojny obronnej Polski 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: <i>Władysław Raginisa, Franciszka Kleeberga</i> – wymienia miejsca kluczowych bitew wojny obronnej Polski stoczonych z wojskami niemieckimi i sowieckimi – przedstawia polityczne i militarne założenia planu obrony Polski w 1939 r. – omawia okoliczności wkroczenia wojsk sowieckich na terytorium Polski w kontekście paktu Ribbentrop–Mołotow 	– przedstawia stosunek sił ZSRS, Niemiec i Polski	
2. Podbój Europy przez Hitlera i Stalina	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wojna zimowa 2. Atak III Rzeszy na kraje skandynawskie 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>alianci, bitwa o Anglię, kolaboracja</i> 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: <i>linia Maginota</i> 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wojna zimowa,</i> 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Ko-</i> 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia sytuację polityczną i militarną w Europie w 1941 r.

	<p>3. <i>Agresja niemiecka na Europę Zachodnią</i></p> <p>4. <i>Klęska Francji</i></p> <p>5. <i>Bitwa o Anglię</i></p> <p>6. <i>Wojna na Bałkanach</i></p>	<p>– zna daty: ataku III Rzeszy na Francję (10 V 1940), bitwy o Anglię (VII–X 1940)</p> <p>– wymienia państwa, które padły ofiarą agresji sowieckiej oraz niemieckiej do 1941 r.</p>	<p>– zna daty: napaści niemieckiej na Danię i Norwegię (9 IV 1940), ataku Niemiec na Jugosławię i Grecję (6 IV 1941)</p> <p>– identyfikuje postacie: Winstona Churchilla, Charles’a de Gaulle’a</p> <p>– wskazuje na mapie obszary zagarnięte przez ZSRS i III Rzeszę do 1941 r.</p> <p>– przedstawia cele polityki Hitlera i Stalina w Europie w latach 1939–1941</p> <p>– przedstawia najważniejsze działania wojenne w Europie z lat 1939–1941</p> <p>– wyjaśnia główne przyczyny pokonania Francji przez</p>	<p>państwo marionetkowe, państwo Vichy</p> <p>– zna daty: wojny sowiecko-fińskiej (XI 1939 – III 1940), zajęcia republik bałtyckich przez ZSRS (VI 1940),</p> <p>– przedstawia ekspansję ZSRS w latach 1939–1941</p> <p>– opisuje kolejne etapy agresji Niemiec w latach 1940–1941</p> <p>– opisuje skutki bitwy o Anglię oraz omawia jej polityczne i militarne znaczenie</p>	<p>mitet Wolnej Francji, linia Mannerheima</p> <p>– zna datę: ewakuacji wojsk alianckich z Dunkierki (V–VI 1940)</p> <p>– identyfikuje postacie: Vidkuna Quislinga, Philippe’a Pétaina</p> <p>– omawia sposób przejęcia kontroli nad republikami bałtyckimi przez ZSRS w 1940 r.</p>	
--	--	--	--	--	--	--

			<i>armię niemiecką w 1940 r.</i>			
<i>TSW – Dlaczego Niemcy nie zdobyli Anglii?</i>	<ol style="list-style-type: none"> <i>1. Jak pokonać flotę brytyjską?</i> <i>2. Bitwa o Anglię</i> <i>3. Pierwsza porażka Hitlera</i> 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>– zna datę: bitwy o Anglię (VII–X 1940)</i> <i>– identyfikuje postacie: Adolfa Hitlera, Winstona Churchilla</i> <i>– wymienia cele niemieckich ataków lotniczych na Wielką Brytanię</i> 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>– wyjaśnia znaczenie terminów: operacja „Lew morski”, Enigma</i> <i>– wskazuje wynalazki techniczne, które pomogły Brytyjczykom w walce z Niemcami</i> <i>– przedstawia militarny wkład Polaków w obronę Wielkiej Brytanii</i> 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>– zna daty: największego nalotu niemieckiego na Wielką Brytanię (15 IX 1940), nalotu na Coventry (14 XI 1940)</i> <i>– identyfikuje postacie Mariana Rejewskiego, Jerzego Różyckiego, Henryka Żygalskiego</i> <i>– omawia założenia niemieckiego planu inwazji na Wielką Brytanię</i> <i>– wyjaśnia, jakie były przyczyny klęski Niemiec w bitwie o Anglię</i> 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>– porównuje potencjał militarny wojsk niemieckich i brytyjskich w czasie wojny o Anglię</i> 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>– ocenia wkład polskich lotników w walki o Wielką Brytanię</i>
<i>3. Wojna III Rzeszy z ZSRS</i>	<ol style="list-style-type: none"> <i>1. Przygotowania do wojny</i> <i>2. Atak niemiecki na ZSRS</i> 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>– wyjaśnia znaczenie terminu: plan „Barbarossa”</i> 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>– wyjaśnia znaczenie terminu: Wielka Wojna Ojczyźniana</i> 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>– wyjaśnia znaczenie terminów: blokada Leningradu, Lend-Lease Act</i> 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>– wskazuje powody zbliżenia Wielkiej Brytanii i USA do ZSRS</i> 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>– ocenia postawę władz sowieckich w czasie Wielkiej</i>

	<p>3. <i>Wielka Wojna Ojczyźniana</i></p> <p>4. <i>Stosunek ludności ZSRS do okupanta</i></p> <p>5. <i>Walki o Leningrad i Stalingrad</i></p>	<p>– zna daty: agresji Niemiec na ZSRS (22 VI 1941), bitwy pod Stalingradem (VIII 1942 – II 1943)</p> <p>– omawia przełomowe znaczenie bitwy stalingradzkiej dla przebiegu II wojny światowej</p>	<p>– zna datę: bitwy pod Moskwą (XI–XII 1941)</p> <p>– identyfikuje postać: <i>Gieorgija Żukowa</i></p> <p>– wskazuje na mapie przełomowe bitwy wojny Niemiec i ZSRS: pod Moskwą i pod Stalingradem</p> <p>– wyjaśnia przyczyny ataku III Rzeszy na Związek Sowiecki</p> <p>– przedstawia etapy wojny niemiecko-sowieckiej</p> <p>– wyjaśnia, jakie czynniki spowodowały klęskę ofensywy niemieckiej na Moskwę w 1941 r.</p>	<p>– zna datę: <i>blokadę Leningradu (1941–1944)</i></p> <p>– identyfikuje postać: <i>Friedricha von Paulusa</i></p> <p>– przedstawia przebieg działań wojennych na froncie wschodnim w latach 1941–1943</p> <p>– charakteryzuje stosunek ludności do okupanta na zajmowanych terenach przez Niemców</p> <p>– przedstawia, w jaki sposób Niemcy traktowali jeńców sowieckich</p>	<p>– przedstawia warunki prowadzenia działań wojennych przez Niemcy na terenie ZSRS</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i okoliczności zdobycia przewagi militarnej przez ZSRS</p>	<p><i>Wojny Ojczyźnianej</i></p>
<p>4. <i>Polityka okupacyjna III Rzeszy</i></p>	<p>1. <i>Polityka niemiecka wobec ziem okupowanych</i></p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ruch</i></p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pacyfikacja, Generalny Plan</i></p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>„przestrzeń ży-</i></p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Babi Jar, Ponary, cze-tnicy</i></p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia postawy wobec <i>Holokaustu</i></p>

	<p>2. <i>Ruch oporu w okupowanej Europie</i></p> <p>3. <i>Polityka niemiecka wobec Żydów</i></p> <p>4. <i>Holokaust</i></p> <p>5. <i>Postawy wobec Holokaustu</i></p>	<p><i>oporu, getto, Holokaust, obóz koncentracyjny</i></p> <p><i>– przedstawia założenia rasowej polityki hitlerowców oraz metody jej realizacji</i></p>	<p><i>Wschodni, gwiazda Dawida, obóz zagłady</i></p> <p><i>– zna datę: powstania Generalnego Planu Wschodniego (1942)</i></p> <p><i>– identyfikuje postacie: Adolfa Eichmanna, Ireny Sendlerowej</i></p> <p><i>– wymienia założenia niemieckiego Generalnego Planu Wschód</i></p> <p><i>– charakteryzuje politykę okupacyjną Niemiec</i></p> <p><i>– wymienia kraje, w których powstały rządy kolaborujące z Niemcami, oraz kraje, gdzie rozwinął się ruch oporu</i></p> <p><i>– wyjaśnia, jakimi sposobami ludność</i></p>	<p><i>ciowa” (Lebensraum), „ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej”, „Szoah”, „Żegota”, szmalcownicy</i></p> <p><i>– zna datę: konferencji w Wannsee (I 1942)</i></p> <p><i>– identyfikuje postacie: Heinricha Himmlera, Oskara Schindlera</i></p> <p><i>– wskazuje na mapie obozy koncentracyjne i obozy zagłady w Europie</i></p> <p><i>– przedstawia przebieg zagłady europejskich Żydów</i></p> <p><i>– omawia postawy ludności ziem okupowanych wobec Holokaustu i niemieckich agresorów</i></p>	<p><i>– zna datę: wybuchu antyniemieckiego powstania w Paryżu (VIII 1942)</i></p> <p><i>– identyfikuje postacie: Josipa Broza-Tity, Raoula Wallenberga, Henryka Ślawika,</i></p> <p><i>– porównuje sytuację ludności na terytoriach okupowanych przez Niemców</i></p>	
--	---	--	---	--	---	--

			<p>terenów okupowanych niosła pomoc Żydom – omawia bilans Holokaustu</p>			
<p>5. Wojna poza Europą</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Walki w Afryce Północnej 2. Wojna na Atlantyku 3. Przystąpienie Japonii do wojny 4. Ofensywa japońska w Azji 	<p><i>Uczeń:</i> – wyjaśnia znaczenie terminu: bitwa o Atlantyk – zna daty: ataku Japonii na USA (7 XII 1941), bitwy pod El Alamein (X–XI 1942), bitwy o Midway (VI 1942) – identyfikuje postać: Franklina Delano Roosevelta – wymienia główne strony konfliktu w Afryce i w rejonie Pacyfiku oraz ich najważniejsze cele strategiczne</p>	<p><i>Uczeń:</i> – wyjaśnia znaczenie terminów: Afrika Korps, pakt trzech, wilcze stada, konwój, Enigma – zna daty: podpisania paktu trzech (IX 1940), bitwy na Morzu Koralowym (V 1942), kapitulacji wojsk włoskich i niemieckich w Afryce (V 1943) – identyfikuje postać: Erwina Rommla – wyjaśnia, na czym polegało strategiczne znaczenie bitew pod El Alamein i pod Midway i lokalizuje je na mapie</p>	<p><i>Uczeń:</i> – wyjaśnia znaczenie terminów: U-Boot, pancernik, lotniskowiec – zna daty: ataku Włoch na Egipt (VIII 1940), lądowania wojsk niemieckich w Afryce (1941), walk o Guadalcanal (VIII 1942 – II 1943) – identyfikuje postacie: Bernarda Montgomery’ego, Dwighta Davida Eisenhowera – przedstawia przebieg walk w Afryce – charakteryzuje ekspansję japońską w Azji</p>	<p><i>Uczeń:</i> – wyjaśnia znaczenie terminu: operacja „Torch” – zna datę: nalotów na Maltę (1940–1942) – wskazuje na mapie obszary opanowane przez Japończyków do końca 1942 r. – przedstawia rozwiązania militarne, które obie strony stosowały podczas zmaganiań na Oceanie Atlantyckim</p>	<p><i>Uczeń:</i> – ocenia konsekwencje włączenia się USA do wojny</p>

			– wyjaśnia znaczenie bitwy o Atlantyk dla losów II wojny światowej	– omawia działania wojenne na morzach i oceanach		
6. Droga do zwycięstwa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Początek Wielkiej Koalicji 2. Bitwa na Łuku Kurskim i jej następstwa 3. Walki na Sycylii i we Włoszech 4. Konferencja w Teheranie 5. Otwarcie drugiego frontu w Europie 	<p><i>Uczeń:</i></p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Karta atlantycka, Wielka Koalicja, Wielka Trójka</p> <p>– zna datę: podpisania Karty atlantyckiej (14 VIII 1941 r.)</p> <p>– identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla</p> <p>– wyjaśnia genezę powstania i cele Wielkiej Koalicji</p>	<p><i>Uczeń:</i></p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: konferencja w Teheranie, operacja „Overlord”</p> <p>– zna daty: bitwy na Łuku Kurskim (VII 1943), konferencji w Teheranie (XI–XII 1943), lądowania wojsk alianckich na Sycylii (VII 1943), bitwy o Monte Cassino (V 1944), operacji „Overlord” (6 VI 1944)</p> <p>– przedstawia decyzje podjęte podczas obrad Wielkiej Trójki w Teheranie</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegało</p>	<p><i>Uczeń:</i></p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Lend-Lease Act, konferencja w Casablance, operacja „Market Garden”, linia Gustawa</p> <p>– zna daty: konferencji w Casablance (I 1943), ofensywy Armii Czerwonej na froncie wschodnim (VI 1944), zamachu na A. Hitlera (VII 1944), bitwy pod Falaise (VIII 1944)</p> <p>– identyfikuje postacie: Dwighta Eisenhowera, Stanisława Maczka</p> <p>– przedstawia etapy formowania</p>	<p><i>Uczeń:</i></p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: operacja „Bagration”</p> <p>– identyfikuje postać: Clausa von Stauffenberga</p> <p>– przedstawia przyczyny, okoliczności i skutki zamachu na Hitlera</p> <p>– charakteryzuje założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej</p>	<p><i>Uczeń:</i></p> <p>– przedstawia wizję powojennego świata zarysowaną w Karcie atlantyckiej przez przywódców USA i Wielkiej Brytanii</p>

			<p>strategiczne znaczenie bitew i operacji militarnych na froncie wschodnim i zachodnim w latach 1943–1944</p>	<p>się Wielkiej Koalicji antyhitlerowskiej – przedstawia decyzje podjęte podczas konferencji w Casablance – opisuje walki na froncie zachodnim i we Włoszech w latach 1943–1944</p>		
<p>Koniec II wojny światowej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ład jałtański 2. Koniec wojny w Europie 3. Walki na Dalekim Wschodzie 4. Kapitulacja Japonii 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Ład jałtański – zna daty: konferencji jałtańskiej (4–11 II 1945), bezwarunkowej kapitulacji III Rzeszy (8/9 V 1945) – identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla – przedstawia decyzje podjęte podczas konferencji jałtańskiej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: operacja berlińska, bezwarunkowa kapitulacja, kamikadze – zna daty: operacji berlińskiej (IV 1945), zrzucenia bomb atomowych na Hiroszimę i Nagasaki (6 i 9 VIII 1945), bezwarunkowej kapitulacji Japonii (2 IX 1945) – przedstawia wielkie operacje strategiczne na 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Wał Pomorski, taktyka „żabich skoków” – zna daty: bitwy o Iwo Jimę (II–III 1945), zdobycia Berlina (2 V 1945), – identyfikuje postać: Douglasa MacArthura – charakteryzuje działania na froncie wschodnim, zachodnim i na Pacyfiku w latach 1944–1945 – omawia metody prowadzenia walki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: bitwy na Morzu Filipińskim (VI 1944), – charakteryzuje założenia polityki zagranicznej wielkich mocarstw w czasie II wojny światowej – wyjaśnia, w jakich okolicznościach nastąpiła kapitulacja III Rzeszy 	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia założenia Ładu jałtańskiego – ocenia decyzję Amerykanów o użyciu bomby atomowej przeciwko Japonii

			<i>froncie wschodnimi zachodnim – omawia okoliczności kapitulacji Japonii</i>	<i>w rejonie Azji i Pacyfiku oraz przedstawia ich skutki</i>		
ROZDZIAŁ II: POLACY PODCZAS II WOJNY ŚWIATOWEJ						
<i>1. Dwie okupacje</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Podział ziem polskich</i> 2. <i>Okupacja niemiecka</i> 3. <i>Terror hitlerowski</i> 4. <i>Okupacja sowiecka</i> 5. <i>Deportacje w głąb ZSRS</i> 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>wyjaśnia znaczenie terminów: Generalne Gubernatorstwo, wysiedlenia, deportacja, sowietyzacja</i> – <i>wskazuje na mapie tereny pod okupacją niemiecką i sowiecką</i> – <i>charakteryzuje główne cele niemieckiej i sowieckiej polityki okupacyjnej</i> 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>wyjaśnia znaczenie terminów: traktat o granicach i przyjaźni, łapanka, volkslista, akcja AB</i> – <i>zna daty: podpisania traktatu o granicach i przyjaźni (28 IX 1939), akcji AB (V–VI 1940), zbrodni katyńskiej (IV–V 1940)</i> – <i>wskazuje na mapie miejsca masowych egzekucji Polaków pod okupacją niemiecką oraz</i> 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>wyjaśnia znaczenie terminów: volksdeutsch, „gadziniówka”, Akcja Specjalna „Kra-ków”, granatowa policja, Pawiak, paszportyzacja</i> – <i>zna daty: Akcji Specjalnej „Kra-ków” (XI 1939), paszportyzacji (1940)</i> – <i>identyfikuje postać: Hansa Franka</i> – <i>przedstawia i porównuje politykę okupanta niemieckiego na ziemiach wcielonych do III</i> 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>wyjaśnia znaczenie terminu: operacja „Tannenberg”</i> – <i>zna daty: wyborów do zgromadzeń na Kresach (X 1939), deportacji Polaków w głąb ZSRS (II, IV i VI 1940 oraz V/VI 1941)</i> – <i>przedstawia zmiany terytorialne na ziemiach polskich pod okupacją</i> – <i>przedstawia deportacji Polaków w głąb ZSRS</i> 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>porównuje i ocenia okupacyjną politykę władz niemieckich i sowieckich wobec polskiego społeczeństwa</i>

			<p>zsyłek i kaźni ludności polskiej w ZSRS</p> <p>– podaje przykłady terroru niemieckiego i sowieckiego</p> <p>– wyjaśnia, jaki cel zamierzali zrealizować Niemcy, mordując polską inteligencję</p> <p>– omawia okoliczności i przebieg zbrodni katyńskiej</p>	<p>Rzeszy i w Generalnym Gubernatorstwie</p> <p>– charakteryzuje życie codzienne w kraju pod okupacją niemiecką na przykładzie Warszawy</p>		
<p>2. Władze polskie na uchodźstwie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie polskiego rządu na emigracji 2. Stosunki polsko-sowieckie 3. Armia Polska w ZSRS 4. Sprawa katyńska 5. Śmierć Sikorskiego 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: rząd emigracyjny</p> <p>– identyfikuje postać: Władysława Sikorskiego</p> <p>– przedstawia okoliczności powstania polskiego rządu emigracyjnego</p> <p>– wyjaśnia, jakie znaczenie miała</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: układ Sikorski–Majski, armia Andersa, sprawa katyńska, katastrofa gibraltarska</p> <p>– zna daty: powstania rządu emigracyjnego (IX 1939), układu Sikorski–Majski (30</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna datę: ewakuacji armii Andersa na Bliski Wschód (VIII 1942)</p> <p>– identyfikuje postać: Kazimierza Sosnkowskiego</p> <p>– przedstawia okoliczności podpisania układu Sikorski–Majski</p> <p>– opisuje okoliczności wyjścia z ZSRS</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: Rada Narodowa RP</p> <p>– omawia losy polskich żołnierzy internowanych po klęsce wrześniowej</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia znaczenie układu Sikorski–Majski dla sprawy polskiej w czasie II wojny światowej</p>

		<p><i>działalność rządu emigracyjnego dla Polaków w kraju i na uchodźstwie</i></p>	<p><i>VII 1941), zerwania stosunków rządu emigracyjnego z ZSRS (25 IV 1943), katastrofy gibraltarskiej (4 VII 1943)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>– identyfikuje postaci: Władysława Raczkiewicza, Władysława Andersa, Stanisława Mikołajczyka</i> <i>– omawia postanowienia układu Sikorski–Majski</i> <i>– przedstawia okoliczności formowania się Armii Polskiej w ZSRS</i> <i>– wyjaśnia przyczyny zerwania przez ZSRS stosunków dyplomatycznych z polskim rządem emigracyjnym w Londynie</i> 	<p><i>Armii Polskiej gen. Władysława Andersa</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>– omawia polityczne skutki katastrofy gibraltarskiej</i> <i>– przedstawia tworzące się w ZSRS i w kraju pod okupacją ośrodki przyszłych polskich władz komunistycznych</i> 		
--	--	--	---	---	--	--

<p>3. Polskie Państwo Podziemne</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Początki działalności konspiracyjnej 2. Powstanie Armii Krajowej 3. Działalność ZWZ-AK 4. Polityczne podziały polskiego podziemia 5. Polskie Państwo Podziemne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Polskie Państwo Podziemne, Armia Krajowa (AK) – zna datę: powstania AK (14 II 1942) – identyfikuje postacie: Stefana Roweckiego ps. Grot, Tadeusza Komorowskiego ps. Bór – wymienia sfery działalności Polskiego Państwa Podziemnego – wyjaśnia, jaką rolę odgrywała Armia Krajowa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Związek Walki Zbrojnej (ZWZ), Delegatura Rządu RP na Kraj, Rada Jedności Narodowej (RJN), Szare Szeregi, mały sabotaż, dywersja – zna datę: powstania Delegatury Rządu RP na Kraj (XII 1940) – identyfikuje postacie: Kazimierza Sosnkowskiego, Jana Bytnara ps. Rudy – wskazuje na mapie rejonny najintensywniejszej działalności polskiej partyzantki – przedstawia strukturę Polskiego Państwa Podziemnego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: partyzantka Hubala, Służba Zwycięstwu Polski (SZP), cichociemni, Kedyw, akcja scaleniowa – zna daty: powstania SZP (IX 1939), ZWZ (XI 1939) – identyfikuje postacie: Henryka Dobrzańskiego, Jana Karskiego, Jana Nowaka-Jeziorańskiego – omawia proces budowania struktur wojskowych Polskiego Państwa Podziemnego – wyjaśnia, na czym polegała akcja scaleniowa – wymienia najważniejsze akcje zbrojne ZWZ-AK 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Polityczny Komitet Porozumiewawczy (PKP), Narodowa Organizacja Wojskowa, Bataliony Chłopskie, Narodowe Siły Zbrojne, Gwardia Ludowa, Armia Ludowa (AL) – zna daty: akcji pod Arsenalem (1943), zamachu na F. Kutschere (II 1944) – identyfikuje postacie: Michała Karaszewicza-Tokarzewskiego, Cyryla Ratajskiego, Franza Kutschery – charakteryzuje działalność partyzantki majora Hubala – omawia strukturę i działalność Szarych Szeregów 	
-------------------------------------	---	--	---	---	--	--

			<ul style="list-style-type: none"> – omawia rolę Rady Jedności Narodowej w strukturach Polskiego Państwa Podziemnego – wyjaśnia, na czym polegała działalność Delegata Rządu na Kraj 	<ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje działalność polskich partii politycznych w okresie okupacji – przedstawia działalność Delegatury Rządu na Kraj 	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, w jaki sposób rząd emigracyjny utrzymywał kontakty z krajem pod okupacją 	
4. Społeczeństwo polskie pod okupacją	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niemiecki terror 2. Postawa Polaków wobec okupacji 3. Zagłada polskich Żydów 4. Powstanie w getcie warszawskim 5. Polacy wobec Holokaustu 6. Rzeź wołyńska 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: łapanka, Holokaust, getto – wymienia postawy Polaków wobec polityki okupanta niemieckiego – przedstawia metody eksterminacji narodu żydowskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Generalny Plan Wschód, Rada Pomocy Żydom „Żegota”, Sprawiedliwy wśród Narodów Świata, rzeź wołyńska – zna daty: powstania Generalnego Planu Wschód (1942), wybuchu powstania w getcie warszawskim (19 IV 1943), rzezi wołyńskiej (1943) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wymienia znaczenie terminów: kontyngent, czarny rynek, Żydowska Organizacja Bojowa (ŻOB), szmalcownik, Ukraińska Powstańcza Armia (UPA), czystki etniczne – zna daty: decyzji o przeprowadzeniu Holokaustu (1942), początku wysiedleń na Zamojszczyźnie (XI 1942), tzw. krwawej niedzieli (11 VII 1943) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: zamordowania rodziny Ulmów (24 III 1944) – identyfikuje postać: Stepana Bandery – opisuje przebieg powstania w getcie warszawskim – przedstawia stosunek państw zachodnich do Holokaustu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy Polaków wobec polityki okupantów – ocenia postawy Polaków wobec Holokaustu

			<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Marka Edelmana, Ireny Sendlerowej, Józefa i Wiktorii Ulmów – przedstawia założenia Generalnego Planu Wschód – wyjaśnia, w jakim celu okupanci prowadzili walkę z polską kulturą 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Władysława Bartoszewskiego, Zofii Kosak-Szczuckiej, Witolda Pileckiego, Jana Karskiego – omawia wysiedlenia na Zamojszczyźnie i ich skutki – charakteryzuje warunki życia w getcie – opisuje postawy Polaków wobec Holokaustu – przedstawia przyczyny i przebieg konfliktu polsko-ukraińskiego na Kresach Wschodnich 		
5. Plan „Burza” i powstanie warszawskie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Plan „Burza” i jego przebieg 2. Przyczyny wybuchu powstania warszawskiego 3. Wybuch powstania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: godzina „W” – zna czas trwania powstania warszawskiego (1 VIII–2 X 1944) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: plan „Burza”, zrzuć – zna daty: opracowania planu „Burza” (1943/1944) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: operacja „Ostra Brama” – zna daty: operacji „Ostra Brama” (VII 1944) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać: Ericha von dem Bacha-Zelewskiego – omawia okoliczności polityczne i militarne, które 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia decyzję władz polskiego podziemia dotyczącą wybuchu powstania, uwzględniając sytuację

	<p>4. Walki powstańcze</p> <p>5. Upadek i skutki powstania</p>	<p>– przedstawia przyczyny i opisuje skutki powstania warszawskiego</p>	<p>– identyfikuje postać: Tadeusza Komorowskiego ps. Bór, Leopolda Okulickiego</p> <p>– przedstawia założenia planu „Burza”</p> <p>– charakteryzuje etapy przebiegu powstania warszawskiego</p>	<p>– identyfikuje postać: Antoniego Chruściela ps. Monter</p> <p>– opisuje realizację planu „Burza” na Kresach Wschodnich</p> <p>– przedstawia sytuację w Warszawie w przededniu powstania i opisuje jej wpływ na bezpośrednią decyzję wydania rozkazu o wybuchu powstania</p> <p>– omawia postawę wielkich mocarstw wobec powstania warszawskiego</p>	<p>wpłynęły na podjęcie decyzji o wybuchu powstania w Warszawie</p>	<p>międzynarodową i wewnętrzną</p> <p>– ocenia postawę aliantów zachodnich i ZSRS wobec powstania warszawskiego</p>
<p>6. Polacy w koalicji antyhitlerowskiej</p>	<p>1. Armia Polska we Francji</p> <p>2. Polskie Siły Zbrojne w Wielkiej Brytanii</p> <p>3. Polacy podczas walk w Europie Zachodniej</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie</p> <p>– wymienia i wskazuje na mapie miejsca najważniejszych bitew II</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty: walk o Narwik (V 1940), walk o Tobruk (VIII – XII 1941), walk o Monte Cassino (V 1944), bitwy pod Lenino (X 1943)</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna daty: powstania armii gen. Z. Berlinga w ZSRS (V 1943), bitwy pod Falaise (VIII 1944), bitwy pod Arnhem (IX 1944)</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– identyfikuje postacie: Zygmunta Szyszko-Bohusza, Karola Świerczewskiego</p> <p>– charakteryzuje proces formowa-</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia udział Polaków w walkach na frontach II wojny światowej</p>

	4. <i>Wojsko Polskie w ZSRS</i>	<i>wojny światowej z udziałem Polaków (walki o Narwik, bitwa o Anglę, oblężenie Tobruku, Monte Cassino, Arnhem)</i>	– identyfikuje postać: <i>Władysława Andersa</i> – wymienia polskie formacje wojskowe uczestniczące w najważniejszych bitwach II wojny światowej	– identyfikuje postacie: <i>Stanisława Maczka, Stanisława Sosabowskiego, Zygmunta Berlinga</i> – opisuje szlak bojowy polskich jednostek wojskowych walczących na lądzie, na morzu i w powietrzu na wszystkich frontach II wojny światowej	<i>nia się polskich oddziałów wojskowych we Francji</i>	
<i>7. Sprawa polska pod koniec wojny</i>	1. <i>Polska lubelska</i> 2. <i>Jałta a sprawa polska</i> 3. <i>Represje wobec Polskiego Państwa Podziemnego</i> 4. <i>Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej</i>	<i>Uczeń:</i> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Manifest PKWN, Polska lubelska, Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej (TRJN)</i> – zna daty: <i>ogłoszenia Manifestu PKWN (22 VII 1944), powstania TRJN (VI 1945)</i>	<i>Uczeń:</i> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Polska Partia Robotnicza (PPR), proces szesnastu</i> – zna daty: <i>powstania PPR (1942), konferencji w Teheranie (1943), konferencji w Jałcie (II 1945), procesu szesnastu (VI 1945),</i>	<i>Uczeń:</i> – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Krajowa Rada Narodowa (KRN), Niepodległość („NIE”)</i> – zna daty: <i>powołania KRN (31 XII 1943/1 I 1944), powstania Rządu Tymczasowego Rzeczypospolitej Polskiej (XII 1944), rozwiązania AK (19 I 1945)</i>	<i>Uczeń:</i> – identyfikuje postacie: <i>Iwana Siemowa, Jana Stanisława Jankowskiego, Kazimierza Pużaka</i> – wyjaśnia, w jaki sposób decyzje Wielkiej Trójki w Teheranie łączyły postanowienia Karty atlantyckiej	<i>Uczeń:</i> – ocenia stosunek wielkich mocarstw do sprawy polskiej

		<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, w jakich okolicznościach komuniści przejęli władzę w Polsce – omawia okoliczności i skutki powstania TRJN 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postaci: Stanisława Mikołajczyka, Leopolda Okulickiego, Bolesława Bieruta – wymienia postanowienia konferencji w Teheranie i w Jałcie dotyczące sprawy Polski – przedstawia najważniejsze etapy procesu przejmowania władzy w Polsce przez komunistów – przedstawia metody działania polskich komunistów w celu przejęcia władzy w państwie 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postaci: Edwarda Osóbki-Morawskiego, Augusta Emila Fiedorfa ps. Nil – podaje przejawy zależności powojennej Polski od ZSRS – opisuje metody represji zastosowane przez komunistów wobec Polskiego Państwa Podziemnego 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia postawy działaczy Polskiego Państwa Podziemnego wobec reżimu komunistycznego 	
ROZDZIAŁ III: ŚWIAT PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ						
1. Powojenny podział świata	<ol style="list-style-type: none"> 1. Skutki II wojny światowej 2. Konferencja w Poczdamie 3. Procesy norwimberskie 4. Powstanie ONZ 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Organizacja Narodów Zjednoczonych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: układ dwubiegunowy, procesy norwimberskie, Rada Bezpieczeństwa 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: plan Marshalla (Europejski Plan Odbudowy), denazyfikacja 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia, dla czego państwa Europy Wschodniej nie skorzystały z planu Marshalla 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie powstania ONZ i NATO

	<p>5. Plan Marshalla 6. Okupacja Niemiec</p>	<p>nych, Karta Narodów Zjednoczonych – zna daty: podpisania Karty Narodów Zjednoczonych (VI 1945), konferencji poczdamskiej (VII–VIII 1945) – identyfikuje postacie: Józefa Stalina, Harry’ego Trumana – wymienia postanowienia konferencji w Poczdamie – przedstawia cele ONZ</p>	<p>ONZ, Zgromadzenie Ogólne ONZ, sekretarz generalny ONZ, Powszechna deklaracja praw człowieka, strefa okupacyjna – zna daty: konferencji założycielskiej ONZ (IV 1945), I procesu norymberskiego (XI 1945 – X 1946), uchwalenia Powszechnej deklaracji praw człowieka (1948) – wskazuje na mapie podział Europy na blok zachodni i wschodni – przedstawia bilans II wojny światowej dotyczący strat ludności i zniszczeń</p>	<p>cja, demilitaryzacja, dekartelizacja, demokratyzacja – zna daty: ogłoszenia planu Marshalla (VI 1947) – identyfikuje postacie: Clementa Attlee, George’a Marshalla – wskazuje na mapie państwa, które przyjęły pomoc USA w ramach planu Marshalla – przedstawia polityczne skutki II wojny światowej – wyjaśnia przyczyny dominacji USA i ZSRS w powojennym świecie</p>	<p>– wyjaśnia, w jaki sposób zrealizowano w Niemczech zasadę czterech D – porównuje politykę państw zachodnich i ZSRS wobec Niemiec pod okupacją</p>	
--	--	--	---	--	--	--

			<p>– omawia strukturę ONZ i jej działalność w okresie powojennym</p> <p>– opisuje politykę zwycięskich mocarstw wobec Niemiec</p>			
2. Początek zimnej wojny	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ekspansja komunizmu w Europie 2. Doktryna Trumana 3. Kryzys berliński 4. Powstanie NATO 5. Powstanie berlińskie 6. Powstanie dwóch państw niemieckich 7. Budowa muru berlińskiego 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: żelazna kurtyna, zimna wojna, mur berliński</p> <p>– zna daty: proklamowania RFN (IX 1949), powstania NRD (X 1949), budowy muru berlińskiego (1961)</p> <p>– identyfikuje postać: Harry'ego Trumana</p> <p>– wskazuje na mapie terytorium RFN i NRD</p> <p>– wyjaśnia, czym była zimna wojna</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: doktryna Trumana, blokada Berlina Zachodniego, NATO</p> <p>– zna daty: ogłoszenia doktryny Trumana (III 1947), blokady Berlina Zachodniego (VI 1948–V 1949), powstania NATO (1949)</p> <p>– identyfikuje postać: Konrada Adenauera</p> <p>– wskazuje na mapie żelazną kurtynę</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Bizonia, powstanie berlińskie</p> <p>– zna daty: przemówienia W. Churchilla w Fulton (III 1946), powstania Bizonii (1947), powołania Trizonii (1949), powstania berlińskiego (VI 1953)</p> <p>– wskazuje na mapie podział Niemiec na strefy okupacyjne</p> <p>– przedstawia proces powstania dwóch państw niemieckich</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– identyfikuje postać Waltera Ulbrichta</p> <p>– wyjaśnia genezę blokady Berlina Zachodniego</p> <p>– podaje przyczyny wybuchu powstania berlińskiego</p> <p>– omawia różnice między państwami niemieckimi</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia politykę ZSRS wobec państw Europy Środkowo-Wschodniej</p> <p>– ocenia politykę państw okupacyjnych wobec Niemiec</p>

		– przedstawia przyczyny powstania dwóch państw niemieckich	– przedstawia sposób przejmowania władzy przez komunistów w państwach Europy Środkowo-Wschodniej – wyjaśnia, w jaki sposób doktryna Trumana miała powstrzymać rosnące wpływy komunistów na świecie – wskazuje okoliczności powstania NATO – opisuje okoliczności budowy muru berlińskiego			
3. Za żelazną kurtyną	<ol style="list-style-type: none"> 1. ZSRS po II wojnie światowej 2. Kraje demokracji ludowej 3. Odwilż w bloku wschodnim 4. Powstanie węgierskie 5. Polityka odprężenia 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: kraje demokracji ludowej, powstanie węgierskie – zna datę: wybuchu powstania węgierskiego (X 1956) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: odwilż, tajny referat Chruszczowa, de-stalinizacja, Układ Warszawski – zna daty: śmierci J. Stalina (5 III 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej (RWPG) – zna daty: powstania RWPG (1949), wkroczenia Armii Czerwonej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: żdanowszczyzna, Kominform – zna daty: powstania Kominformu (IX 1947), 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -

		<ul style="list-style-type: none"> – omawia cechy charakterystyczne państw demokracji ludowej – wymienia przyczyny i skutki powstania węgierskiego w 1956 r. 	<p>1953 r.), powstania Układu Warszawskiego (1955), XX Zjazdu KPZR (II 1956)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać: Nikity Chruszczowa – wyjaśnia znaczenie śmierci Stalina dla przemian w ZSRS i krajach demokracji ludowej – omawia przejawy odwilży w ZSRS – przedstawia najważniejsze tezy referatu N. Chruszczowa na XX Zjeździe KPZR i konsekwencje wygłoszenia tego przemówienia – omawia okoliczności powstania i znaczenie Układu Warszawskiego – wymienia przejawy odprężenia w 	<p>na Węgry (XI 1956), końca okresu odprężenia między Wschodem a Zachodem (1960)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Josipa Broza-Tity, Ławrientija Berii, Imre Nagya – wyjaśnia, w jakich okolicznościach doszło do konfliktu między ZSRS a komunistycznymi władzami Jugosławii – charakteryzuje sposób sprawowania władzy i prowadzoną politykę przez N. Chruszczowa – przedstawia przebieg powstania węgierskiego z 1956 r. 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać: Andrieja Żdanowa – charakteryzuje i porównuje sytuację społeczno-polityczną w ZSRS po zakończeniu II wojny światowej i po śmierci Stalina 	
--	--	--	--	--	---	--

			<i>relacjach międzynarodowych w latach 1953–1960</i>			
<i>4. Daleki Wschód po II wojnie światowej</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Wojna domowa w Chinach</i> 2. <i>Polityka wewnętrzna Mao Zedonga</i> 3. <i>Wojna koreańska</i> 4. <i>Klęska Francji w Indochinach</i> 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>zna datę: wojny w Korei (1950–1953)</i> – <i>wskazuje na mapie Koreę, Wietnam i Chiny</i> – <i>wymienia komunistyczne kraje Dalekiego Wschodu</i> – <i>omawia przyczyny i skutki konfliktów w Azji w czasie zimnej wojny</i> 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>wyjaśnia znaczenie terminów: Wielki Skok, rewolucja kulturalna</i> – <i>zna daty: wojny domowej w Chinach (1946–1949), początku Wielkiego Skoku (1958), rewolucji kulturalnej (1966–1968)</i> – <i>identyfikuje postacie: Mao Zedonga, Kim Ir Sena, Ho Szi Mina</i> – <i>omawia sposoby realizacji i skutki tzw. Wielkiego Skoku w Chinach</i> – <i>wyjaśnia, w jaki sposób przebiegała rewolucja kulturalna w Chinach</i> 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>wyjaśnia znaczenie terminów: Kuomintang, reedukacja</i> – <i>zna daty: powstania Chińskiej Republiki Ludowej (X 1949), proklamowania Republiki Chińskiej (1949), bitwy pod Dien Bien Phu (1954)</i> – <i>identyfikuje postacie: Czang Kajszeka, Douglasa MacArthura</i> – <i>przedstawia przyczyny i skutki wojny domowej w Chinach po II wojnie światowej</i> – <i>opisuje skutki polityki gospodarczej i kulturalnej Mao Zedonga</i> 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>wyjaśnia znaczenie terminów: Czerwona Gwardia (hunwejbini), Czerwona księżeczka</i> – <i>zna daty: rozejmu w Panmun-dżonie (1953)</i> – <i>opisuje komunistyczne reżimy w Chinach i Korei Północnej, szczególnie uwzględniając stosunek władzy do jednostki</i> – <i>przedstawia rywalizację USA i ZSRS podczas wojny w Korei</i> 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>ocenia następstwa procesu dekolonizacji</i>

				– opisuje proces dekolonizacji Indochin		
5. Rozpad systemu kolonialnego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przyczyny rozpadu systemu kolonialnego 2. Powstanie Indii i Pakistanu 3. Konflikt indyjsko-pakistański 4. Upadek kolonializmu w Afryce 5. Kraje Trzeciego Świata 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: dekolonizacja, Trzeci Świat – wskazuje przyczyny rozpadu systemu kolonialnego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: me-toda tzw. biernego oporu, Rok Afryki – zna datę: Roku Afryki (1960) – identyfikuje postać: Mahatmy Gandhiego – przedstawia skutki rozpadu brytyjskiego imperium kolonialnego w Indiach – charakteryzuje problemy państw Trzeciego Świata po uzyskaniu niepodległości 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Indyjski Kongres Narodowy, Liga Muzułmańska, Organizacja Jedności Afrykańskiej (OJA), Ruch Państw Niezrzeszonych, neokolonializm – zna daty: powstania Indii i Pakistanu (1947), konferencji w Bandungu (1955) – wyjaśnia, jaką rolę w procesie dekolonizacji Indii odegrał Indyjski Kongres Narodowy – podaje przyczyny konfliktu indyjsko-pakistańskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: wojny w Algierii (1954–1962), wojny w Biafrze (1967) – identyfikuje postać: Charles’a de Gaulle’a – charakteryzuje konflikty zbrojne w Afryce w dobie dekolonizacji i po 1960 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia najważniejsze skutki polityczne i gospodarcze procesu dekolonizacji – ocenia rolę Mahatmy Gandhiego w procesie dekolonizacji Indii
6. Konflikt na Bliskim Wschodzie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie państwa Izrael 	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>

	<p>2. Kryzys sueski</p> <p>3. Wojna sześciodniowa i Jom Kippur</p> <p>4. Konflikt palestyński pod koniec XX w.</p> <p>5. Rewolucja islamska w Iranie</p> <p>6. I wojna w Zatoce Perskiej</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Bliski Wschód, konflikt żydowsko-palestyński</p> <p>– omawia charakter konfliktu bliskowschodniego</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: syjonizm, wojna sześciodniowa, wojna Jom Kippur, Organizacja Wyzwolenia Palestyny (OWP)</p> <p>– zna daty: powstania Izraela (1948), wojny sześciodniowej (1967), wojny Jom Kippur (1973), I wojny w Zatoce Perskiej (1990)</p> <p>– identyfikuje postacie: Dawida Ben Guriona, Jasira Arafata</p> <p>– wskazuje na mapie rejon Bliskiego Wschodu i Zatoki Perskiej</p> <p>– przedstawia okoliczności, w jakich powstało państwo Izrael</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: intifada, Autonomia Palestyńska, operacja „Pustynna burza”</p> <p>– zna daty: wydania deklaracji Balfoura (1917), wojny o niepodległość Izraela (1948–1949), wojny izraelsko-egipskiej (X 1956), porozumienia w Camp David (1978), wybuchu intifady (1987), porozumienia z Oslo (1993)</p> <p>– identyfikuje postacie: Ruhollaha Chomeiniego, Sadama Husajna</p> <p>– omawia proces powstawania państwa Izrael i jego funkcjonowanie w pierwszych latach niepodległości</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: kibuc, szyici, zamach w Monachium</p> <p>– zna daty: rezolucji ONZ o podziale Palestyny (1947), nacjonalizacji Kanału Sueskiego (1956), zamachu w Monachium (1972)</p> <p>– identyfikuje postacie: Gamala Abdela Namera, Menachema Begina</p> <p>– charakteryzuje i ocenia zjawisko terroryzmu palestyńskiego</p>	<p>– ocenia rolę światowych mocarstw w konflikcie bliskowschodnim</p>
--	--	--	---	---	---	---

			<p>– wymienia przyczyny i skutki konfliktów izraelsko-arabskich</p> <p>– omawia konflikt w rejonie Zatoki Perskiej</p>	<p>– przedstawia przyczyny i skutki rewolucji islamskiej w Iranie</p>		
7. Zimna wojna i wyścig zbrojeń	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rywalizacja Wschód–Zachód 2. Kryzys kubański 3. Wojna w Wietnamie 4. Rządy Breżniewa 5. Praska wiosna 	<p><i>Uczeń:</i></p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: praska wiosna, wyścig zbrojeń</p> <p>– zna datę: praskiej wiosny (1968)</p> <p>– identyfikuje postać: Fidela Castro</p> <p>– omawia przyczyny i skutki praskiej wiosny</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała rywalizacja między USA i ZSRS w dziedzinach: wojskowości i podboju kosmosu</p>	<p><i>Uczeń:</i></p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: kryzys kubański, lądowanie w Zatoce Świń, odprężenie</p> <p>– zna daty: desantu w Zatoce Świń (1961), ogłoszenia blokady morskiej Kuby (X 1962), wojny w Wietnamie (1957–1975), interwencji wojsk Układu Warszawskiego w Czechosłowacji (20/21 VIII 1968)</p> <p>– identyfikuje postacie: Nikity Chruszczowa, Johna F. Ken-</p>	<p><i>Uczeń:</i></p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Vietcong, Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, Czerwoni Khmerzy</p> <p>– zna daty: przejęcia władzy na Kubie przez F. Castro (1959), Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (1973–1975), dyktatury Czerwonych Khmerów (1975–1979),</p> <p>– identyfikuje postać Dwighta Eisenhowera</p> <p>– omawia główne założenia polityki</p>	<p><i>Uczeń:</i></p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: „gorąca linia” między Moskwą i Waszyngtonem</p> <p>– zna daty: umieszczenia pierwszego sztucznego satelity w kosmosie (1947), wysłania pierwszego człowieka w kosmos (1961), lądowania na Księżycu (1969),</p> <p>– identyfikuje postacie: Pol Pot, Jurija Gagarina, Neila Armstronga</p>	<p><i>Uczeń:</i></p> <p>– omawia wpływy ZSRS na świecie i ocenia ich polityczne konsekwencje</p>

			<p><i>nedy'ego, Richarda Nixona, Leonida Breżniewa, Alexandra Dubčeka</i></p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki konfliktu kubańskiego</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki amerykańskiej interwencji w Wietnamie</p> <p>– wyjaśnia okoliczności interwencji sił Układu Warszawskiego w Czechosłowacji</p>	<p><i>zagranicznej ZSRS i USA w latach 60. i 70. XX w.</i></p> <p>– przedstawia skutki rządów Czerwonych Khmerów w Kambodży</p>		
8. Droga ku wspólnej Europie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Demokracja Europy Zachodniej 2. Upadek europejskich dyktatur 3. Początek integracji europejskiej 	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: traktaty rzymskie, Unia Europejska, euro</p> <p>– zna daty: powstania EWWiS (1952), podpisania traktatów rzym-</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS), Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG), Europejska Wspólnota Energii Atomowej (Euratom),</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: plan Schumana, Rada Europejska</p> <p>– zna daty: ogłoszenia planu Schumana (1950), powstania Komisji Wspólnot</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Organizacja Europejskiej Współpracy Gospodarczej (OEEC), Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD)</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia gospodarcze i polityczne skutki integracji europejskiej</p>

	<p>4. Od EWG do Unii Europejskiej</p>	<p>skich (1957), powstania Unii Europejskiej (1993) – identyfikuje postać: Roberta Schumana – wskazuje na mapie państwa założycielskie EWG – podaje przyczyny integracji europejskiej</p>	<p>Komisja Europejska, Parlament Europejski, układ z Schengen, traktat z Maastricht – zna daty: podpisania układu w Schengen (1985), zawarcia traktatu w Maastricht (1992) – identyfikuje postacie: Konrada Adenauera, Alcida De Gasperiego – wskazuje na mapie państwa należące do UE – wymienia zjawiska, które wpłynęły na umocnienie się demokracji w Europie Zachodniej po II wojnie światowej – przedstawia etapy tworzenia Unii Europejskiej</p>	<p>Europejskich (1967) – wskazuje na mapie etapy rozszerzenia EWG – omawia wpływ integracji europejskiej na rozwój gospodarczy i demokryzację państw Europy Zachodniej – porównuje sytuację gospodarczą państw Europy Zachodniej i Wschodniej</p>	<p>– zna daty: rewolucji goździków (1974), końca dyktatury F. Franco w Hiszpanii (1975) – identyfikuje postacie: Antonia de Oliveiry Salazara, króla Juana Carlosa – wyjaśnia, w jaki sposób doszło do demokratycznych przemian w krajach Europy Zachodniej i Południowej</p>	
--	---------------------------------------	--	--	--	---	--

<p>9. Przemiany społeczne i kulturowe w drugiej połowie XX w.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rewolucja obyczajowa 2. Ruchy kontestatorskie 3. Bunt studentycki 4. Ruchy feministyczne 5. Terroryzm polityczny 6. Walka z segregacją rasową 7. Sobór Watykański II 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: rewolucja obyczajowa – omawia cechy charakterystyczne rewolucji obyczajowej i jej skutki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: ruch kontestatorski, hipisi, pacyfizm, feminizm, segregacja rasowa – zna daty: obrad Soboru Watykańskiego II (1962–1965), zniesienia segregacji rasowej w USA (1964) – identyfikuje postacie: Martina Luthera Kinga, Jana XXIII, Pawła VI – przedstawia przyczyny przemian społecznych i kulturowych w drugiej połowie XX w. – wymienia hasła ruchów kontestatorskich – przedstawia cele buntów studentyckich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: rewolucja seksualna, kontrkultura, Greenpeace, Woodstock, terroryzm – zna daty: buntów studentyckich we Francji (1968), festiwalu w Woodstock (1969), marszu w Waszyngtonie (1963) – wymienia przykłady zespołów rockowych, które miały wpływ na kształtowanie się kultury młodzieżowej lat 60. i 70. – omawia cechy charakterystyczne ruchów kontestatorskich – prezentuje poglądy ruchów feministycznych w XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Frakcja Czerwonej Armii, Czerwone Brygady – identyfikuje postacie: Adreasa Baadera, Alda Moro – podaje przykłady wybitnych osobowości ruchów kontestatorskich – omawia genezę, przejawy i skutki terroryzmu politycznego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia skutki społeczne, kulturalne i polityczne przemian obyczajowych lat 60. XX w. – ocenia znaczenie reform Soboru Watykańskiego II
---	---	---	---	---	--	---

			<p>kich w krajach zachodnich w latach 60.</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała walka z segregacją rasową w USA</p> <p>– wymienia skutki obrad Soboru Watykańskiego II</p>	<p>– omawia przyczyny, przejawy i skutki buntów studenckich</p> <p>– opisuje walkę o równouprawnienie w USA</p>		
ROZDZIAŁ IV: POLSKA PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ						
1. Początki władzy komunistów w Polsce	<p>1. Nowa Polska</p> <p>2. Przesiedlenia ludności</p> <p>3. Postawy polskiego społeczeństwa</p> <p>4. Referendum ludowe</p> <p>5. Sfałszowane wybory</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Ziemia Odzyskana, referendum ludowe</p> <p>– zna daty: referendum ludowego (30 VI 1946), pierwszych powojennych wyborów parlamentarnych (I 1947)</p> <p>– identyfikuje postacie: Stanisława Mikołajczyka, Bolesława Bieruta, Władysława Gomułki</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: linia Curzona, repatrianci, akcja „Wisła”, Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL), „cuda nad urną”, demokracja ludowa</p> <p>– zna daty: pogromu kieleckiego (1946), akcji „Wisła”(1947)</p> <p>– identyfikuje postać: Józefa Cyrankiewicza</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: partie koncesjonowane, Urząd Bezpieczeństwa (UB), Milicja Obywatelska (MO), cenzura prewencyjna</p> <p>– zna daty: polsko-sowieckiego układu granicznego (VIII 1945), uchwalenia „małej konstytucji” (II 1947), uznania nienaruszalności polskiej granicy zachodniej przez</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– identyfikuje postacie: Karola Świerczewskiego, Augusta Hłonda</p> <p>– przedstawia proces odbudowy ośrodków uniwersyteckich w powojennej Polsce</p> <p>– przedstawia różne postawy społeczeństwa polskiego wobec nowej władzy oraz ich uwarunkowania polityczne, społeczne i ekonomiczne</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia postawy Polaków wobec nowego reżimu</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie granice Polski po II wojnie światowej – przedstawia etapy przejmowania władzy w Polsce przez komunistów 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje na mapie kierunki powojennych przesiedleń ludności na ziemiach polskich – omawia zmiany terytorium Polski po II wojnie światowej w odniesieniu do granic z 1939 r. – przedstawia przyczyny i skutki migracji ludności na ziemiach polskich po II wojnie światowej – omawia przyczyny i skutki akcji „Wisła” – przedstawia okoliczności i skutki przeprowadzenia referendum ludowego – opisuje metody, dzięki którym komuniści zdobyli władzę w Polsce 	<p>NRD (1950) i RFN (1970)</p> <ul style="list-style-type: none"> – charakteryzuje międzynarodowe uwarunkowania ukształtowania polskiej granicy państwowej po II wojnie światowej – przedstawia stosunek polskich partii politycznych do referendum ludowego – podaje przejawy zależności powojennej Polski od ZSRS 		
--	--	--	---	--	--	--

TSW – Jak Polacy zajmowali Ziemię Odzyskaną?	<ol style="list-style-type: none"> Przejmowanie kontroli Napływ osadników Zagospodarowanie Ziemi Odzyskanych <i>Sami swoi</i> 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Ziemia Odzyskana – zna datę: początku napływu osadników na Ziemię Odzyskaną (1945) – wymienia, skąd pochodzili osadnicy, którzy znaleźli się na Ziemiach Odzyskanych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: szambrownictwo – zna datę: akcji „Wisła” (1947) – omawia proces przejmowania kontroli nad Ziemią Odzyskaną przez Polaków – omawia przyczyny napływu osadników na Ziemię Odzyskaną – przedstawia postawy Polaków, którzy znaleźli się na Ziemiach Odzyskanych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Ministerstwo Ziemi Odzyskanych – zna datę: utworzenia dywizji rolniczo-gospodarczej do przejmowania Ziemi Odzyskanych (1945) – identyfikuje postać: Władysława Gomułki – wyjaśnia, w jaki sposób propaganda komunistyczna upowszechniała ideę Ziemi Odzyskanych – wyjaśnia, jak władze polskie traktowały Niemców zamieszkujących Ziemię Odzyskaną 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać: Augusta Hlonda – przedstawia rolę Kościoła katolickiego w integracji Ziemi Odzyskanych z Polską – wymienia przykłady filmowych adaptacji losów Ziemi Odzyskanych i ich mieszkańców 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia politykę władz komunistycznych wobec Ziemi Odzyskanych
2. Opór społeczny wobec komunizmu	1. Początek terroru	Uczeń:	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów:	Uczeń:	Uczeń:	Uczeń:

	<p>2. Podziemie antykomunistyczne</p> <p>3. Represje komunistyczne</p> <p>4. Jak ujawniano kulisy bezpieki?</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: żołnierze niezłomni (wyklęci)</p> <p>– identyfikuje postaci: Danuty Siedzikówny ps. Inka, Witolda Pileckiego</p> <p>– wymienia przykłady represji stosowanych wobec antykomunistycznego ruchu oporu</p>	<p>podziemie niepodległościowe, Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość” (WiN)</p> <p>– zna daty: powstania WiN (IX 1945), wykonania wyroków śmierci na Witoldzie Pileckim (1948), Danucie Siedzikównie ps. Inka (1948) i Emilu Fieldorfie ps. Nil (1953)</p> <p>– identyfikuje postaci: Jana Rodowicza ps. Anoda, Emila Fieldorfa ps. Nil, Jana Nowaka-Jeziorańskiego</p> <p>– wyjaśnia, jakie cele przyświecały organizacjom podziemia niepodległościowego</p> <p>– przedstawia metody działania or-</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego (MBP), Urząd Bezpieczeństwa (UB), Radio Wolna Europa</p> <p>– zna daty: wykonania wyroków śmierci na Zygmuncie Szendzielarzu ps. Łupaszka (1948), ucieczki Józefa Światły na Zachód (1953), rozbięcia ostatniego zgrupowania podziemia antykomunistycznego (1963)</p> <p>– identyfikuje postaci: Zygmunta Szendzielarza ps. Łupaszka, Józefa Światły</p> <p>– omawia sposób funkcjonowania aparatu terroru</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: Narodowe Zjednoczenie Wojskowe</p> <p>– zna daty: powstania Radia Wolna Europa (1949) i jej rozgłoszenia polskiej (1951), procesu IV Zarządu Głównego WiN (1950), wykonania wyroków na członków IV Zarządu Głównego WiN (1951)</p> <p>– identyfikuje postaci: Mariana Bernaciaka ps. Orlik, Hieronima Dekutowskiego ps. Zapora, Franciszka Jaskulskiego ps. Zagończyk, Józefa Franczaka ps. Lalek</p> <p>– przedstawia okoliczności, w jakich ujawniono kulisy</p>	<p>– ocenia postawy działaczy podziemia niepodległościowego i żołnierzy niezłomnych</p>
--	---	--	---	--	---	---

			ganizacji podziemna niepodległościowego	– wyjaśnia, jakie cele chciały osiągnąć władze komunistyczne poprzez stosowanie terroru wobec swoich przeciwników	działalności komunistycznych służb bezpieczeństwa	
3. Powojenna odbudowa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zniszczenia wojenne 2. Zagospodarowanie Ziemi Odzyskanych 3. Reforma rolna 4. Nacjonalizacja przemysłu i handlu 5. Plan trzyletni 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: reforma rolna, nacjonalizacja przemysłu – zna datę: wydania dekretu o reformie rolnej (IX 1944) – omawia założenia i skutki realizacji dekretów o reformie rolnej i nacjonalizacji przemysłu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: bitwa o handel, plan trzyletni – zna daty: ustawy o nacjonalizacji (I 1946), tzw. bitwy o handel (1947), planu trzyletniego (1947–1949) – przedstawia bilans polskich strat wojennych w gospodarce – opisuje zniszczenia wojenne Polski – wyjaśnia, na czym polegała bitwa o handel i jakie były jej skutki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: UNRRA, Centralny Urząd Planowania – przedstawia proces zagospodarowywania Ziemi Odzyskanych – przedstawia straty dóbr kulturalnych w Polsce – określa społeczne i polityczne konsekwencje wprowadzenia dekretów o reformie rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Ministerstwo Ziemi Odzyskanych – zna datę: powołania Ministerstwa Ziemi Odzyskanych (1945) – wyjaśnia, jak nowi mieszkańcy traktowali Ziemię Odzyskaną – omawia przebieg odbudowy Warszawy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia skutki społeczne reform gospodarczych i gospodarki planowej

			– podaje założenia planu trzyletniego i efekt jego realizacji			
4. Polska w czasach stalinizmu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powstanie PZPR 2. Przemiany gospodarczo-społeczne 3. Próba kolektywizacji 4. Stalinizm w Polsce 5. Socrealizm 6. Konstytucja stalinowska z 1952 roku 7. Walka z Kościołem katolickim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Polska Zjednoczona Partia Robotnicza (PZPR), Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL) – zna datę: przyjęcia konstytucji PRL (22 VII 1952) – identyfikuje postaci: Władysława Gomułki, Bolesława Bieruta – podaje główne cechy ustroju politycznego Polski w okresie stalinowskim 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: system monopartyjny, system centralnego sterowania, plan sześcioletni, kolektywizacja, stalinizm, socrealizm – zna daty: powstania PZPR (XII 1948), planu sześcioletniego (1950–1955) – identyfikuje postać: Stefana Wyszyńskiego – podaje założenia planu sześcioletniego – omawia przyczyny i skutki kolektywizacji w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: odchylenie prawicowo-nacjonalistyczne, „wyścig pracy”, Państwowe Gospodarstwa Rolne, kułak, Związek Młodzieży Polskiej (ZMP) – zna datę: internowania S. Wyszyńskiego (1953–1956) – identyfikuje postaci: Jakuba Bermana, Hilarego Minca – przedstawia okoliczności powstania PZPR – przedstawia konsekwencje spo- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna datę: podpisania porozumienia między rządem a Episkopatem (1950) – identyfikuje postaci: Konstantego Rokossowskiego, Czesława Kaczmarska – wyjaśnia, dlaczego w Wojsku Polskim nadal występowały silne wpływy sowieckie – opisuje system represji władz komunistycznych wobec Kościoła 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia metody sprawowania władzy w Polsce na początku lat 50. – ocenia kult jednostki w Polsce w okresie stalinizmu

			<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje cechy charakterystyczne socrealizmu w kulturze polskiej – przedstawia założenia konstytucji PRL z 1952 r. – przytacza przykłady terroru w czasach stalinowskich 	<ul style="list-style-type: none"> łeczne i ekonomiczne planu sześćoletniego – wymienia przykłady świadczące o stalinizacji Polski – omawia cele propagandy komunistycznej w czasach stalinizmu 		
5. Polski Październik	<ol style="list-style-type: none"> 1. PRL po śmierci Stalina 2. Spory wewnętrzne w PZPR 3. Poznański Czerwiec 4. Początki rządów Gomułki 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: poznański Czerwiec – zna datę: polskiego Października (X 1956) – identyfikuje postać: Władysława Gomułki – wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego Października w 1956 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: „polska droga do socjalizmu”, Służba Bezpieczeństwa (SB), odwilż październikowa – zna daty: wydarzeń poznańskich (28–30 VI 1956), wyboru W. Gomułki na I sekretarza KC PZPR (X 1956), – identyfikuje postać: Józefa Cyrankiewicza 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: puławianie, natolińscy – zna daty: śmierci J. Stalina (5 III 1953), obrad VIII Plenum KC PZPR (X 1956), końca odwilży w Polsce (1957) – identyfikuje postać: Edwarda Ochaba – wyjaśnia okoliczności zwołania VIII Plenum KC PZPR 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (MSW), „Po Prostu” – identyfikuje postacie: Adama Ważyka, Romana Strzałkowskiego – wyjaśnia, w jaki sposób <i>Poemat dla dorosłych</i> i publikacje w „Po Prostu” odzwierciedlały nastroje nie- 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy Józefa Cyrankiewicza i Władysława Gomułki wobec wydarzeń poznańskich

			<ul style="list-style-type: none"> – omawia przejawy odwilży październikowej w Polsce – przedstawia przebieg wydarzeń poznańskiego Czerwca i polskiego Października w 1956 r. – prezentuje okoliczności dojścia Władysława Gomułki do władzy – charakteryzuje zakończenia okresu odwilży w Polsce w kontekście ograniczenia wolności słowa 	<ul style="list-style-type: none"> – omawia proces odwilży po dojściu W. Gomułki do władzy 	<ul style="list-style-type: none"> zadowolenia społecznego w latach 50. XX w. – prezentuje poglądy natolińczyków i puławian 	
6. PRL w latach 1956–1970	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mała stabilizacja 2. Spór z Kościołem 3. Początek opozycji 4. Marzec 1968 r. 5. Grudzień 1970 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: obchody Tysiąclecia Chrztu Polski, Marzec '68, Grudzień '70 – zna daty: obchodów Tysiąclecia Chrztu Polski 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: mała stabilizacja – zna daty: układu PRL–RFN (7 XII 1970), wydarzeń grudniowych na Wybrzeżu (14–21 XII 1970) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: peregrynacja, rewizjoniści, dogmatycy, <i>List 34</i> – zna daty: listu episkopatu polskiego do episkopatu niemieckiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: polska szkoła filmowa, „Polityka”, „komandosi”, Zmotoryzowane Odwody Milicji Obywatelskiej (ZOMO) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia zachowanie władz PRL w obliczu wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r. – ocenia rolę Kościoła katolickiego i środowisk stu-

		<p>(1966), wydarzeń marcowych (III 1968)</p> <p>– identyfikuje postać: Władysława Gomułki</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń z marca 1968 r. i grudnia 1970 r.</p>	<p>– identyfikuje postacie: Willy’ego Brandta, Stefana Wyszyńskiego, Edwarda Gierka</p> <p>– charakteryzuje okres rządów W. Gomułki, w tym politykę zagraniczną PRL</p> <p>– przedstawia przebieg obchodów milenijnych</p> <p>– przedstawia przebieg wydarzeń marcowych 1968 r.</p> <p>– opisuje przebieg wydarzeń na Wybrzeżu w 1970 r.</p>	<p>(1965), opublikowania <i>Listu 34</i> (1964), zdjęcia „Dziadów” z afisza w teatrze Narodowym (I 1968), ogłoszenia podwyżek cen żywności (12 XII 1970)</p> <p>– identyfikuje postacie: Andrzeja Wajdy, Jacka Kuronia, Karola Modzelewskiego, Adama Michnika, Henryka Szlajfera</p> <p>– charakteryzuje przyczyny i narastanie konfliktu władz z Kościołem katolickim</p> <p>– opisuje narodziny i działalność opozycji</p>	<p>– identyfikuje postacie: Antoniego Słonimskiego, Zbigniewa Cybulskiego, Tadeusza Różewicza, Andrzeja Munka, Wojciecha Jerzego Hasa</p> <p>– omawia stosunek władz PRL do inteligencji</p> <p>– wyjaśnia przyczyny i skutki kampanii antysemitkiej w Polsce w 1968 r.</p>	<p>denckich w kształtowaniu opozycji wobec władz PRL</p>
<p>7. Polska w latach 70. XX wieku</p>	<p>1. „Druga Polska” Edwarda Gierka</p> <p>2. Rozwój na kredyt</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: „druga Polska”</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: „propaganda sukcesu”</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: ukryte bezrobocie, kino moralnego niepokoju</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– identyfikuje postać: Piotra Jaroszewicza</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia okres rządów Edwarda Gierka</p>

	<p>3. Niepowodzenia gospodarcze</p> <p>4. „Propaganda sukcesu”</p> <p>5. Nowelizacja konstytucji</p>	<p>– identyfikuje postać: Edwarda Gierka</p> <p>– wymienia cechy charakterystyczne rządów E. Gierka</p>	<p>– zna datę: nowelizacji konstytucji PRL (1976)</p> <p>– omawia wpływ zagranicznych kredytów na rozwój przemysłu ciężkiego i górnictwa</p> <p>– przedstawia zmiany w życiu codziennym Polaków za czasów rządów E. Gierka</p> <p>– wyjaśnia, na czym polegała propaganda sukcesu w czasie rządów E. Gierka</p>	<p>– identyfikuje postacie: Andrzeja Wajdy, Krzysztofa Zanussiego</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego polityka gospodarcza E. Gierka zakończyła się niepowodzeniem</p> <p>– przedstawia okoliczności i skutki nowelizacji konstytucji w 1976 r.</p>	<p>– przedstawia wpływ kina moralnego niepokoju na kształtowanie postaw Polaków</p>	
ROZDZIAŁ V: UPADEK KOMUNIZMU						
1. Początki opozycji demokratycznej w Polsce	<p>1. Czerwiec 1976 roku</p> <p>2. Powstanie opozycji</p> <p>3. Rozwój opozycji</p> <p>4. Papież w Polsce</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: Czerwiec '76</p> <p>– zna daty: wydarzeń czerwcowych (VI 1976), wyboru Karola Wojtyły na papieża (16 X 1978)</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: spekulacja, Komitet Obrony Robotników (KOR), tajny współpracownik (TW)</p> <p>– zna daty: powstania KOR (IX</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: ciche podwyżki, Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela (ROPCiO), drugi obieg, Konfederacja Polski Niepodległej (KPN)</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Wolne Związki Zawodowe (WZZ), Ruch Młodej Polski (RMP)</p> <p>– zna datę: założenia WZZ (1978)</p>	

		<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Edwarda Gierka, Jana Pawła II – przedstawia okoliczności narodzin opozycji demokratycznej w Polsce – wyjaśnia wpływ wyboru Karola Wojtyły na papieża na sytuację w Polsce 	<p>1976), I pielgrzymki Jana Pawła II do Polski (VI 1979)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Jacka Kuronia, Adama Michnika, Antoniego Macierewicza, Stanisława Pyjasa – opisuje genezę, przebieg i skutki wydarzeń czerwcowych w 1976 r. – określa cele i opisuje działalność KOR-u 	<ul style="list-style-type: none"> – zna daty: powstania ROPCio (1977), utworzenia KPN (1979) – identyfikuje postacie: Zbigniewa i Zofii Romaszewskich, Leszka Moczulskiego, Anny Walentynowicz – wyjaśnia, dlaczego władze komunistyczne w mniejszym stopniu niż dotąd represjonowały ugrupowania opozycyjne 	<ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Stanisława Barańczaka, Andrzeja Gwiazdy, Krzysztofa Wysockiego, Bogdana Borusewicza – charakteryzuje rozwój organizacji opozycyjnych w latach 70. XX w. 	
2. Powstanie „Solidarności”	<ol style="list-style-type: none"> 1. Strajki sierpniowe 2. Utworzenie NSZZ „Solidarność” 3. I Zjazd NSZZ „Solidarność” 4. Na drodze do konfrontacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: wydarzenia sierpniowe, NSZZ „Solidarność” – zna datę: strajków sierpniowych (VIII 1980) – identyfikuje postać: Lecha Wałęsy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: strajk okupacyjny, strajk solidarnościowy, 21 postulatów, porozumienia sierpniowe – zna daty: porozumień sierpniowych (31 VIII 1980), powstania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Międzyzakładowy Komitet Strajkowy (MKS), karnawał „Solidarność” – zna daty: przejęcia władzy przez W. Jaruzelskiego (1981), I zjazdu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: kryzys bydgoski – zna daty: zamachu na Jana Pawła II (V 1981), kryzysu bydgoskiego (III 1981) – identyfikuje postacie: Ryszarda 	

		– przedstawia przyczyny i skutki strajków sierpniowych w 1980 r.	NSZZ „Solidarność” (IX 1980) – identyfikuje postacie: Anny Walentynowicz, Stanisława Kani, Wojciecha Jaruzelskiego – omawia przebieg wydarzeń sierpniowych – wyjaśnia, w jaki sposób władze komunistyczne w Polsce przygotowały się do konfrontacji siłowej z opozycją	NSZZ „Solidarność” (IX–X 1981) porozumień szczecińskich (VIII 1980), porozumień jastrzębskich (IX 1980) – identyfikuje postacie: Bogdana Borusewicza, Andrzeja Gwiazdy, Mieczysława Jagielskiego – omawia działalność NSZZ „Solidarność” w okresie tzw. karnawału „Solidarności”	Kuklińskiego, Jimmy’ego Cartera – przedstawia reakcję ZSRS na wydarzenia w Polsce w 1980 r.	
3. Stan wojenny i schyłek PRL	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie stanu wojennego 2. Świat wobec sytuacji w Polsce 3. Reakcja społeczeństwa 4. Opozycja antykomunistyczna poza „Solidarnością” 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: stan wojenny – zna daty: wprowadzenia stanu wojennego (12/13 XII 1981), zniesienia stanu wojennego (22 VII 1983) – identyfikuje postacie: Wojciecha 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego (WRON), ZOMO, internowanie – zna daty: pacyfikacji kopalni Wujek (16 XII 1981), 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Tymczasowa Komisja Koordynacyjna NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych (OPZZ) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: zamordowania G. Przybyka (1983) – identyfikuje postać: Kornela Morawieckiego – charakteryzuje opozycję antykomunistyczną w Polsce w latach 80. XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawy społeczeństwa wobec stanu wojennego

	5. Ostatnie lata PRL	Jaruzelskiego, Lecha Wałęsy – przedstawia okoliczności wprowadzenia stanu wojennego w Polsce – wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce	przyznania Pokojowej Nagrody Nobla L. Wałęsie (1983) – identyfikuje postać: Jerzego Popiełuszki – charakteryzuje przebieg stanu wojennego w Polsce – przedstawia reakcję społeczeństwa na stan wojenny – omawia okoliczności zniesienia stanu wojennego w Polsce	– zna daty: zawieszenia stanu wojennego (XII 1982), powstania OPZZ (1984), zamordowania ks. J. Popiełuszki (1984) – identyfikuje postacie: Grzegorza Przemyka, Zbigniewa Bujaka, Władysława Frasyniuka, Bogdana Lisa – przedstawia reakcję świata na sytuację w Polsce w okresie stanu wojennego – charakteryzuje sytuację PRL po zniesieniu stanu wojennego		
TSW – Jak Pomarańczowa Alternatywa walczyła z komunizmem?	1. Początki Pomarańczowej Alternatywy 2. Po co robić happeningi? 3. We Wrocławiu 4. Działalność	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminu: Pomarańczowa Alternatywa	Uczeń: – zna daty: pierwszych akcji ulicznych Pomarańczowej Alternatywy (1981), końca dnia	Uczeń: – identyfikuje postać: Krzysztofa Skiby	Uczeń: – wyjaśnia, jak władze reagowały na akcje Pomarańczowej Alternatywy	Uczeń: – ocenia wpływ Pomarańczowej Alternatywy na kształtowanie polityki

	po Okrągłym Stole	– zna datę: szczytu aktywności ulicznej Pomarańczowej Alternatywy (1988)	łałości Pomarańczowej Alternatywy (1990) – identyfikuje postać: Waldemara Fydrycha – wyjaśnia, jakie idee przyświecały Pomarańczowej Alternatywie – wymienia przykłady akcji Pomarańczowej Alternatywy	– przedstawia okoliczności powstania Pomarańczowej Alternatywy – przedstawia stosunek Polaków do akcji podejmowanych przez działaczy Pomarańczowej Alternatywy	– omawia działalność Pomarańczowej Alternatyw po Okrągłym Stole	staw antykomunistycznych i obalenie komunizmu
4. Rozpad bloku wschodniego	1. Kryzys ZSRS i zmiana sytuacji międzynarodowej 2. Próby reform w ZSRS 3. Jesień Ludów 4. Rozpad ZSRS	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pie-restrojka</i> , Jesień Ludów – identyfikuje postacie: Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa – przedstawia rolę Michaiła Gorbaczowa w upadku komunizmu w państwach bloku wschodniego	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: <i>głasnosc</i> , <i>uskorzenie</i> , aksamitna rewolucja, Wspólnota Niepodległych Państw (WNP) – zna daty: obalenia komunizmu w Polsce, Bułgarii, Rumunii i na Węgrzech (1989-1990), rozpadu ZSRS (1990), zjednoczenia Niemiec	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: mu-dżahedini, dżihad, efekt domina, Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (KBWE), komitety helsińskie, Karta 77 – zna daty: interwencji zbrojnej ZSRS w Afganistanie (1979–1989), przejęcia władzy	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: „imperium zła”, pucz Janajewa – zna daty: puczu Janajewa (1991), rozwiązania RWPG i Układu Warszawskiego (1991) – identyfikuje postać: Giennadija Janajewa – wyjaśnia, jakie były przyczyny rozwiązania RWPG	Uczeń: – ocenia rolę M. Gorbaczowa i R. Reagana w zmianie układu sił w polityce międzynarodowej

			<p>(1990), rozwiązania ZSRS (XII 1991)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postacie: Václava Havla, Borysa Jelcyna – przedstawia przejawy kryzysu ZSRS w latach 80. XX w. – wymienia próby reform w ZSRS i określa ich skutki polityczne – wyjaśnia okoliczności rozpadu ZSRS 	<p>przez M. Gorbaczowa (1985), katastrofy w Czarnobylu (1986), ogłoszenia niepodległości przez Litwę (1990)</p> <ul style="list-style-type: none"> – identyfikuje postać: Nicolae Ceaușescu – charakteryzuje politykę R. Reagana i jej wpływ na zmianę sytuacji międzynarodowej – charakteryzuje wydarzenia Jesieni Ludów w państwach bloku wschodniego – omawia proces rozpadu ZSRS, uwzględniając powstanie niepodległych państw w Europie 	<p>i Układu Warszawskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie katastrofy w Czarnobylu dla Europy i ZSRS 	
5. Początek III Rzeczypospolitej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Geneza Okrągłego Stołu 2. Okrągły Stół 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: obrady Okrągłego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Obywatelski Klub 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Urząd Ochrony 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia znaczenie obrad Okrągłego Stołu dla przemian

	<p>3. Wybory czerwcowe</p> <p>4. Budowa III Rzeczypospolitej</p>	<p>Stołu, wybory czerwcowe</p> <p>– zna daty: obrad Okrągłego Stołu (II–IV 1989), wyborów czerwcowych (4 VI 1989)</p> <p>– identyfikuje postacie: Lecha Wałęsy, Wojciecha Jaruzelskiego</p> <p>– wskazuje wydarzenia, które doprowadziły do upadku komunizmu w Polsce</p>	<p>Parlamentarny (OKP), sejm kontraktowy, hiperinflacja</p> <p>– zna daty: wyboru W. Jaruzelskiego na prezydenta (VII 1989), powołania rządu T. Mazowieckiego (12 IX 1989)</p> <p>– identyfikuje postacie: Tadeusza Mazowieckiego, Bronisława Gremka, Jarosława Kaczyńskiego</p> <p>– podaje postanowienia i skutki obrad Okrągłego Stołu</p> <p>– prezentuje następstwa wyborów czerwcowych</p>	<p>Państwa (UOP), weryfikacja</p> <p>– zna daty: ponownego zalegalizowania NSZZ „Solidarność” (IV 1989), przyjęcia nazwy Rzeczypospolita Polska (29 XII 1989)</p> <p>– identyfikuje postacie: Czesława Kiszczaka, Leszka Balcerowicza, Krzysztofa Skubiszewskiego</p> <p>– omawia okoliczności zwołania Okrągłego Stołu</p> <p>– przedstawia reformy rządu T. Mazowieckiego</p>	<p>„gruba linia”/„gruba kreśka” i problem z jego rozumieniem</p> <p>– zna datę: debaty Miodowicz–Wałęsa (XI 1988)</p> <p>– identyfikuje postacie: Alfreda Miodowicza, Mieczysława Rakowskiego</p>	<p>politycznych w Polsce</p>
ROZDZIAŁ VI: POLSKA I ŚWIAT W NOWEJ EPOCE						
<p>1. Europa po rozpadzie ZSRS</p>	<p>1. Europa na przełomie XX i XIX wieku</p> <p>2. Rosja w nowej rzeczywistości</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– zna datę: wejścia Polski, Czech i Węgier do NATO (1999)</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu:</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: Euromajdan, rewolucja róż</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminu: oligarchia</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia rolę W. Putina w przywróceniu Rosji roli mocarstwa</p>

	<p>3. Wojna w Czeczenii</p> <p>4. Wojna w Jugosławii</p>	<p>– identyfikuje postać: Władimira Putina</p> <p>– wyjaśnia okoliczności wstąpienia Polski, Czech i Węgier do NATO</p>	<p>Wspólnota Niepodległych Państw (WNP)</p> <p>– zna daty: powstania Wspólnoty Niepodległych Państw (1991), pomarańczowej rewolucji (2004), rozpadu Jugosławii (1991–1992)</p> <p>– identyfikuje postacie: Billa Clintona, Borysa Jelcyna</p> <p>– charakteryzuje rząd W. Putina w Rosji</p> <p>– wymienia problemy, z jakimi spotkały się podczas transformacji ustrojowej kraje postsowieckie</p> <p>– prezentuje skutki rozpadu Jugosławii</p>	<p>– zna daty: wojny w Jugosławii (1991–1995), ludobójstwa w Srebrenicy (1995), porozumienia w Dayton (XI 1995), rewolucji róż (2004), Euromajdanu (2013/2014)</p> <p>– identyfikuje postacie: Aleksandra Łukaszenki, Wiktora Janukowycza, Wiktora Juszczenki, Micheila Saakaszwilego</p> <p>– omawia proces demokratyzacji Ukrainy i Gruzji</p> <p>– przedstawia przyczyny i skutki wojen w byłej Jugosławii i Czeczenii</p>	<p>– zna daty: I wojny czeczeńskiej (1994–1996), II wojny czeczeńskiej (1999–2009), wojny o Osetię Południową (2008)</p> <p>– identyfikuje postacie: Dżochara Dudajewa, Ramzana Kadyrowa</p> <p>– charakteryzuje sytuację polityczną na Kaukazie i w Naddniestrzu</p>	
--	--	---	---	---	---	--

<p>2. Konflikty na świecie po 1989 roku</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Daleki Wschód 2. Kraje afrykańskie 3. Współczesne konflikty na świecie 4. Konflikt palestyńsko-izraelski 5. Wojna z terroryzmem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Al-Kaida – zna datę: ataku na World Trade Center (11 IX 2001) – identyfikuje postać: George’a W. Busha – wyjaśnia przyczyny i skutki wojny z terroryzmem po 2001 r. – przedstawia przyczyny dominacji USA we współczesnym świecie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: polityka neokolonializmu, apartheid, Autonomia Palestyńska – zna datę: inwazji USA na Irak (2003) – identyfikuje postacie: Osamy bin Ladena, Saddama Husajna – wyjaśnia, na czym polega polityka neokolonializmu i jakie niesie za sobą skutki – przedstawia przyczyny i charakter wojny w Iraku – omawia zjawisko terroryzmu islamskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: masakra na placu Tiananmen, talibowie, tzw. Państwo Islamskie – zna daty: porozumienia izraelsko-palestyńskiego w Oslo (1993), masakry na placu Tiananmen (VI 1989), wybuchu wojny w Syrii (2011), aneksji Krymu (2014) – identyfikuje postacie: Nelsona Mandeli, Jasira Arafata, Icchaka Rabina, Szimona Peresa – przedstawia rozwój gospodarczy Chin i Japonii w drugiej połowie XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: ludobójstwa w Rwandzie (1994), wybuchu wojny domowej w Jemenie (2015) – identyfikuje postać: Baszara al-Asada – wyjaśnia, dla czego manifestacja chińskich studentów w 1989 r. zakończyła się niepowodzeniem – wyjaśnia, jakie są przyczyny współczesnych konfliktów w Afryce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia problem terroryzmu – ocenia wpływ USA na sytuację polityczną współczesnego świata
<p>3. Polska w latach 90. XX wieku</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Reformy gospodarcze 	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>	<p>Uczeń:</p>

	<p>2. Koszty społeczne transformacji ustrojowej</p> <p>3. Rozpad obozu solidarnościowego</p> <p>4. Sytuacja wewnętrzna Polski</p> <p>5. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: gospodarka wolnorynkowa, prywatyzacja</p> <p>– zna datę: uchwalenia Konstytucji RP (2 IV 1997)</p> <p>– identyfikuje postacie: Tadeusza Mazowieckiego, Lecha Wałęsy, Aleksandra Kwaśniewskiego, Lecha Kaczyńskiego</p> <p>– wymienia najistotniejsze przemiany ustrojowe i ekonomiczne III Rzeczypospolitej</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminów: plan Balcerowicza, bezrobocie, pluralizm polityczny</p> <p>– zna daty: wdrożenia planu Balcerowicza (1990), wyboru L. Wałęsy na prezydenta (XII 1990), pierwszych w pełni demokratycznych wyborów do parlamentu (27 X 1991), wyboru A. Kwaśniewskiego na prezydenta (1995), wyboru L. Kaczyńskiego na prezydenta (2005)</p> <p>– identyfikuje postacie: Leszka Balcerowicza, Jacka Kuronia, Ryszarda Kaczorowskiego</p> <p>– omawia założenia, realizację i skutki gospodarcze planu Balcerowicza</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: „wojna na górze”</p> <p>– zna daty: początku „wojny na górze” (1990), uchwalenia małej konstytucji (X 1992), noweli grudniowej (XII 1989), reformy administracyjnej (1997)</p> <p>– identyfikuje postacie: Jana Krzysztofa Bieleckiego, Jarosława Kaczyńskiego</p> <p>– omawia koszty społeczne reform gospodarczych</p> <p>– charakteryzuje scenę polityczną pierwszych lat demokratycznej Polski</p> <p>– przedstawia proces budowania podstaw prawnych III Rzeczypospolitej</p>	<p>– wyjaśnia znaczenie terminu: popiwek</p> <p>– zna datę: rozwiązania PZPR (I 1990)</p>	<p>– ocenia przemiany polityczne i gospodarcze w Polsce po 1989 r.</p>
--	---	---	---	---	---	--

			<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia przyczyny rozpadu obozu solidarnościowego – wymienia reformy przeprowadzone pod koniec lat 90. XX w. – omawia podstawy ustrojowe III Rzeczypospolitej w świetle konstytucji z 1997 r. 			
4. Polska w NATO i EU	<ol style="list-style-type: none"> 1. Polityka zagraniczna 2. Polska droga do UE 3. Polskie społeczeństwo wobec Unii 4. Polska w strukturach NATO 5. Polska w wojnie z terroryzmem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: NATO, Unia Europejska – zna daty: przyjęcia Polski do NATO (12 III 1999), wejścia Polski do UE (1 V 2004) – identyfikuje postać: Aleksandra Kwaśniewskiego – przedstawia przyczyny i skutki przystąpienia Polski do NATO i UE 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: referendum akcesyjne – zna daty: referendum akcesyjnego (VI 2003), udziału wojsk polskich w wojnie w Afganistanie (2002) i Iraku (2003) – identyfikuje postacie: Bronisława Geremka, Billa Clintona, Borysa Jelcyna 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Trójkąt Weimarski, program „Partnerstwo dla Pokoju” – zna daty: podpisania Układu europejskiego (XII 1991), powstania Trójkąta Weimarskiego (1991), wyjścia ostatnich wojsk rosyjskich z Polski (1993), podpisania protokołu akcesyjnego Polski 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Środkowoeuropejskie Porozumienie o Wolnym Handlu (CEFTA), grupa luksemburska – opisuje udział Polski w wojnie z terroryzmem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia rezultaty polskiego członkostwa w NATO i UE

		– wymienia korzyści, jakie przyniosła Polsce integracja z UE oraz wejście do NATO	– wymienia i omawia etapy integracji Polski z UE – przedstawia postawy Polaków wobec problemu integracji Polski z UE – omawia konsekwencje członkostwa Polski w NATO	do Paktu Północnoatlantyckiego (1997), podpisania Traktatu nicejskiego (2000) – identyfikuje postać: Włodzimierza Cimoszewicza – określa główne kierunki polskiej polityki zagranicznej – wymienia i omawia etapy polskiej akcesji do NATO		
5. Świat w erze globalizacji	<ol style="list-style-type: none"> 1. Globalizacja 2. Rewolucja informacyjna 3. Kultura masowa 4. Globalna wioska czy globalne miasto? 5. Współczesne migracje 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: internet, telefonia komórkowa, globalizacja – wyjaśnia, jakie szanse i zagrożenia niesie za sobą globalizacja – omawia zalety i wady nowych środków komunikacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: amerykanizacja, kultura masowa – opisuje przejawy globalizacji we współczesnym świecie – wskazuje cechy współczesnej kultury masowej – opisuje zjawisko amerykanizacji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: antyglobaliści, bogata Północ, biedne Południe, „globalna wioska” – wymienia poglądy przeciwników globalizacji – przedstawia skutki rozwoju turystyki – omawia przyczyny, kierunki i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: Dolina Krzemowa – omawia szanse i niebezpieczeństwa dla człowieka, wynikające ze współczesnych zmian cywilizacyjnych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia skutki zjawiska amerykanizacji kultury na świecie

			<ul style="list-style-type: none"> – przedstawia konsekwencje wzrostu poziomu urbanizacji współczesnego świata – wyjaśnia, na czym polega zjawisko przeludnienia 	skutki ruchów migracyjnych we współczesnym świecie		
6. Wyzwania współczesnego świata	<ol style="list-style-type: none"> 1. Problemy demograficzne 2. Nierówności społeczne 3. Przemoc zorganizowana 4. Zagrożenie terrorystyczne 5. Zagrożenia ekologiczne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: przeludnienie – wymienia najważniejsze zagrożenia społeczne współczesnego świata 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: bogata Północ, biedne Południe – wymienia problemy demograficzne współczesnego świata – wskazuje rejony świata, w których występują największe nierówności społeczne – prezentuje zagrożenia ekologiczne współczesnego świata 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: Czarna Afryka, Europa, efekt cieplarniany – określa przyczyny i skutki narastania nierówności społecznych we współczesnym świecie – wyjaśnia, jakie zagrożenia niesie za sobą przemoc zorganizowana – przedstawia działania współczesnego świata na rzecz poprawy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: arabska wiosna, Państwo Islamskie, protokół z Kioto – zna daty: wejścia w życie protokołu z Kioto (2005), arabskiej wiosny (2010–2013) – przedstawia przyczyny i skutki przemian w świecie arabskim w latach 2010–2013 – wyjaśnia, na czym polegają kontrasty społeczne we współczesnym świecie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedstawia działania podejmowane w celu niwelowania problemów demograficznych, społecznych i ekologicznych we współczesnym świecie

				stanu ekologicznego naszej planety		
--	--	--	--	------------------------------------	--	--

*Pierwsze półrocze – materiał zaznaczony kursywą

1. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych:

Ocenie podlegają następujące formy pracy ucznia:

- testy i sprawdziany
  - kartkówki
- prace domowe
- zadania i ćwiczenia wykonywane przez uczniów podczas lekcji
- odpowiedzi ustne
- prace w zespole

2. Warunki i tryb otrzymania oceny klasyfikacyjnej wyższej niż przewidywana:

Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mają możliwość ubiegania się o uzyskanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych. Warunkiem uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych może być:

- dłuższa usprawiedliwiona nieobecność na zajęciach edukacyjnych,
- inne ważne sytuacje życiowe, które nauczyciel uzna za istotne.

Tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych:

1) Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie), nie później niż 3 dni przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem rady pedagogicznej, składają do nauczyciela przedmiotu pisemne podanie o zamiarze uzyskania wyższej od przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych. Podanie powinno zawierać uzasadnienie oraz informację o ocenie, o jaką będzie ubiegał się uczeń.

- 2) Nauczyciel podejmuje ostateczną decyzję, czy uczeń spełnienia warunki, o których mowa w Statucie Szkoły (§ 74 ust. 2).
- 3) Jeżeli uczeń spełnienia wspomniane warunki nauczyciel ustala termin sprawdzianu pisemnego obejmującego wymagania edukacyjne z przedmiotu na konkretną ocenę zamieszczone w tabeli punkcie pierwszym (1. Wymagania edukacyjne). Sprawdzenie wiadomości i umiejętności ucznia musi nastąpić przed zebraniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej.
- 4) Nauczyciel po sprawdzeniu wiadomości i umiejętności ucznia utrzymuje bądź ustala wyższą niż przewidywana roczną ocenę klasyfikacyjną z zajęć edukacyjnych.